

LEDERFORUM

NR. 2/2019 – 17. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE. KMSPEIDER.NO

LANDSTING: Viktige veivalg. **SØK STØTTE:** Få penger til speidergruppens prosjekter. **QUIZ:** Test dine speiderkunnskaper. **ANDAKTEN:** Jeg er livets vann. **LEDERKONFERANSEN:** Velkommen til Lillehammer. **ROVERSIDENE:** Bore roverlag ble rovereksperter. **GRADSPROGRAMMET:** Gode tips til gjennomføring.

- 3 LIKE MULIGHETER TIL DELTAKELSE**
Leder
- 4 LANDSTING 2019**
Årets landsting var preget av gode samtaler, spennende diskusjoner og videre veivalg.
- 8 SØK OM PENGER**
Tips til hvordan speidergruppa kan søke om støtte.
- 10 GENERALSEKRETÆRENS HJØRNE**
Generalsekretær Svein Olav Ekvik skriver om landsting og strategi i Generalsekretærens hjørne.
- 11 VANN**
Andakten er skrevet av Aksel Onarheim.
- 12 ROVERSIDENE**
Les om Bore roverlag som har fått tittelen Roverekspert.
- 14 FORBUNDSNYTT**
Store og små nyheter fra organisasjonen.
- 16 GRUPPELEDERTRIOEN**
Speiderne i Finland har brukt modellen Gruppeledertrioen for å skape gode speidergrupper der flere tar ansvar.
- 17 QUIZ**
Frisk opp dine speiderkunnskaper med Lederforums quiz.
- 18 VI UTVIKLER FREMTIDEN LEDERE!**
Velkommen til lederkonferansen 2019 som arrangeres på Lillehammer i oktober.
- 20 GRADSPROGRAMMET**
Tips til aktiviteter som kan gjøre det lettere for vandrerne å gjennomføre kravene i gradsprogrammet.
- 22 MITT FJELL**
Liv Osnes Dalbakken tar oss med til hennes Soria Moria.
- 24 ARRANGEMENTSINFO**
Aktuelle arrangementer.

*Fra Eventyr Svalbard, som ble arrangert i februar.
Foto: Lars Røraas.*

Like muligheter til deltakelse

HAR DU HØRT OM KFUK-KFUM-speidernes deltakerfond? Ordningen ble opprettet i år, og skal sikre at alle får mulighet til å være med på speidermøter, turer og leirer. Økonomien skal ikke være til hinder for å delta på våre aktiviteter.

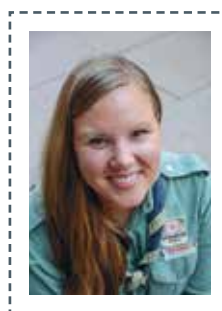
PÅ LANDSTING som ble arrangert på Sola 5.–7. april ble ny strategi for 2020–2025 vedtatt med visjonen «Rundt våre leirbål er det plass til alle». Fokusområdene forteller at vi ønsker å være en åpen og inkluderende organisasjon som betyr en forskjell for andre. Deltakerfondet er et verktøy for å nå målene i visjonen vår.

SOM SPEIDERLEDER er du allerede viktig for andre. Du gir av din tid for at barn og unge skal få en meningsfull fritid. Likevel er det viktig at vi som ledere er oppmerksomme på at ikke alle har like muligheter til deltakelse. Økonomi kan være et hinder. Det ønsker vi ikke at det skal være. Andelen barn og unge som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt er økende. Det kan redusere deres muligheter til å være med på for eksempel turer eller leirer.

SPEIDERLEDERE KAN gjennom deltakerfondet søke om støtte til speidere for å dekke kostnader knyttet til arrangementer, som gruppeturer, kretsleir, roverfemkamp og lignende. Det er du som leder som kjenner den enkelte speider og som kanskje har en forutsetning for å vite noe om dennes situasjon. Derfor er det viktig at gruppene informerer om at det finnes muligheter. Det er også mulig å søke personlig eller gjennom foresatte.

I TILLEGG TIL deltakerfondet finnes Speiderbutikkens utstyrsfond. Å være med i speideren krever av og til kostbart utstyr, som sekk, kniv, speiderskjorte, sovepose eller lignende. Speidere som av ulike grunner har problemer med å dekke slikt utstyr, kan få utstyrspakker gjennom Speiderbutikkens utstyrsfond.

NB! DELTAKERFONDET dekker dessverre ikke kostnader til medlemskontingent.

Ragnhild

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

LANDSTING 2019

Med strålende solskinn og vårfølelse tok Sola og Rogaland krets imot delegater fra hele landet til KFUK-KFUM-speidernes lands-ting 5.–7. april. Gode samtaler, spennende diskusjoner og viktige veivalg preget helgen.

landsting.no

På landsting.no finner du sakspapirer, presentasjoner og vedtak fra landsting. Protokollen fra landsting vil bli lagt ut på landsting.no og kmspeider.no så fort den er ferdig og signert.

PEFFDELEGATER: Kristoffer, Hedda Amilde og Malin var tre av patruljeførerlingets delegater på årets landsting.

TEKST > Ragnhild Erevik Fosse //

FOTO > Tomas Liberg Foshaugen, Sam Martol, Katrine Stenerud Andersen og Håkon Johannes Lindheim Slettevold //

EN BLANDING av landstingsdelegater, gamle kjente, gjester, observatører og landsstyret fylte Quality Airport Hotel Stavanger landstingshelgen. To patruljeførere fra Rogaland entret scenen med flagg og banner fredag kveld. Tinget åpnet med tale og hilser fra inviterte gjester, og deretter var forhandlingene i gang.

LØRDAGEN startet med forhandlinger. Blant sakene på årets landsting var vedtektsendringer, landsstyrets toårsmelding, budsjett, regnskap, valg og strategi for 2020–2025. På landsting i 2017 ble det vedtatt å utsette saken om øvre aldersgrense for rovere. Saken ble tatt opp igjen på årets landsting hvor det ble vedtatt å beholde øvre aldersgrense for rovere.

DET BLE GJORT 2. gangsvedtak i to av grunnreglenes paragrafer. I saken om 1. gangsbehandling av grunnregler ble det vedtatt å tilbakeføre speiderlov, speiderbønn og valgspørsmål fra Speiderens fellesorganisasjon (Spf) til egne vedtekter. Det ble også vedtatt å innføre en assistenterklæring for å tydeliggjøre at assistenter også har et ansvar for å ivareta trygghet og sikkerhet i speiderarbeidet. Disse vedtakene skal behandles for andre gang på landsting i 2021.

DET BLE OGSÅ diskutert innkomne saker fra patruljeførerting. Blant sakene fra Patruljeførerting var ønske om å få til en skjerknute til patruljeførere. Det ble vedtatt at saken oversendes landsstyret som innspill til utvikling av patruljeførersærpreg. Søndag fikk landsting komme med innspill på alternativer for ny inntektsaksjon som skal tre i kraft i løpet av 2019.

STORE DELER av lørdagen gikk med til behandling av ny strategi. Deltakerne fikk komme med innspill til strategien i gruppearbeid og det kom gode forslag til hvordan landsstyret skal jobbe videre med å ferdigstille og implementere ny strategi. Det var et tydelig ønske fra landstinget om å løfte fram klima- og miljøfokus i den endelige strategiplanen. Forslaget til visjonen «Rundt våre leirbål er det plass til alle» skapte begeistring i salen.

LOKALKOMITEEN og Rogaland krets hadde sørget for å lage en flott ramme rundt arrangementet. Utenfor hotellet var det pionert en portal og satt opp telt, som satte et tydelig speiderpreg på området. Lørdagskvelden ble avsluttet med gudstjeneste i Sola kirke med påfølgende kirkekaffe, sang og quiz i Salem bedehus.

I LØPET AV et landsting er det naturlig nok forhandlingene og drøftingen som står i fokus, men delegatene hadde også tilgang på den flotte naturen rundt hotellet med Solastranden som nærmeste nabo. Søndag kunne deltakerne starte dagen med morgenbønn og soloppgang i vakre Sola ruinkirke.

Landsstyret 2019–2021

Det nye landsstyret for perioden 2019–2021 består av Gunvor Meling (landssjef), Thor Andreas Moe Slinning (viselandssjef), Veronica Nysted Montgomery, Marta Nagel-Alne, Anders Reggestad, Jarl Thore Larsen, Erik Ettner Sanne og Siren Therese Klausen. Varamedlemmer til styret er Ragnhild Wirak og Markus Ho-Yen. Vi gratulerer og ønsker landsstyret lykke til med den viktige oppgaven de har med å lede KFUK-KFUM-speidernes arbeid de neste to årene.

1 SAMTALER: Lørdag ble brukt til gode diskusjoner om strategi.

2 TALERSTOL: Mange hadde innlegg i løpet av helgen. Her presenterer patruljeførerlingets representanter PF-tingets synspunkter.

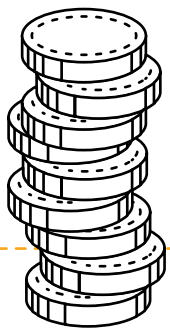
3 STORSAL: Mye tid går med til forhandlinger.

På bildet bakerst f.v.: Jarl Thore Larsen, Anders Reggestad, Markus Ho-Yen (vara), Thor Andreas Moe Slinning (viselandssjef), Siren Therese Klausen. Foran f.v.: Gunvor Meling (landssjef), Marta Nagel-Alne, Veronica Nysted Montgomery og Amalie Ulevik Bjerk (rovernemndsleder). Erik Ettner Sanne og Ragnhild Wirak (vara) var ikke tilstede da bildet ble tatt.

SLIK FÅR SPEIDERGRUPPEN DIN PENGER

Emma Bodman er leder for program- og utviklings- teamet i KFUK-KFUM-speiderne. En viktig del av jobben hennes er å søke på ulike støtteordninger på vegne av organisasjonen. Her får dere tips om hva dere som speidergruppe bør tenke på i forbindelse med å søke støtte.

TEKST OG FOTO > Monica Helgesen //

– *Hva kan man få penger for?*

– Alt. Man kan få penger til speiderskjorte og speiderskerf. Man kan få støtte for utstyr som telt og kano. Man kan få penger til å pusse opp eller bygge en speiderhytte. Man kan også få støtte til prosjekter som fremmer mangfold og inkludering. Her er det bare fantasien som setter grenser.

– *Hvor kan man søke om støtte?*

– Det er veldig mange muligheter. Det finnes formelle støtteordninger, som for eksempel Sparebankstiftelsen og Gjensidigestiftelsen. Men det kan være vel så lurt å se på mulighetene i nærmiljøet. Man kan ta kontakt med en hvilken som helst lokal bedrift og spørre om de har lyst til å støtte gruppens prosjekt. Det går an å spørre menigheten i området. Eller kanskje den lokale matbutikken har mulighet til å sponse gruppen med turmat?

– *Hvordan søker man?*

– Ved de formelle støtteordninger må man

forholde seg til innleveringsfrister og konkrete retningslinjer i søknadsprosessen. Her er det viktig å lese all informasjon nøye, slik at man er sikker på at søknaden gir svar på alt det spørres om. Når det gjelder å få støtte fra lokale butikker eller bedrifter, så handler det først og fremst om å ta kontakt. Her avhenger alt av at gruppen selv tar initiativ. Å skaffe penger på denne uformelle måten kan ofte være det enkleste. Da slipper man unna masse papirarbeid.

– *Hvordan skriver man en god søknad?*

– I en god søknad kommer det tydelig frem hvem som søker penger, hva det søkes penger om og hvorfor det er viktig at akkurat deres prosjekt får innvilget den støtten det er snakk om. Det bør legges ved et budsjett som viser at dere har en plan for hvordan pengene skal brukes. Ikke søk om mer penger enn dere trenger. Samtidig er det viktig at prosjektet er realistisk. Det må være mulig å gjennomføre det søknaden argumenterer for med de

pengene det søkes om. Det kan også være lurt å bruke samme språk som mottakeren av søknaden: Å rett og slett bruke de samme ordene som dem når dere forteller om prosjektet.

– Hvilke feil bør man unngå?

– De aller fleste avslagene handler om at kravene for å få innvilget støtte ikke blir innfridd. Det er veldig viktig, og dette kan nesten ikke understrekes nok, å lese all informasjon i forbindelse med søknadsprosessen veldig nøye. Mange avslag handler om slurvfeil, at man for eksempel ikke sender inn et dokument det spørres om. Det er også viktig at det søkes om riktig støtte til riktig prosjekt. Og her er det lov til å være kreativ. Om man søker om penger til ny speiderhytte av en ordning som støtter aktiviteter, så vil man få avslag. Men om man omdefinierer prosjektet, og gjør selve hyttebyggingen til en aktivitet som for eksempel et kurs, så kan det faktisk hende man får innvilget støtte.

” Om man gir folk muligheten til å gi penger til en konkret sak på en konkret måte, så er det større sannsynlighet for at de sier ja.

– Vet du om noen som har skaffet penger på en kreativ måte?

– Det er en speidergruppe som har finansiert nye møbler i speiderlokalet ved å «selge» stoler til privatpersoner. Dette er overførbart til veldig mye annet. Man kan for eksempel «selge» deler av en mast, slik at man har råd til båten. Eller man kan «selge» kvadratmeter av et tak. Stikkordet her er konkretisering. Om man gir folk muligheten til å gi penger til en konkret sak på en konkret måte, så er det større sannsynlighet for at de sier ja.

– Har du noen andre tips?

– Alle de formelle støtteordningene har kontaktpersoner det går an å maile eller ringe med spørsmål. Noen ganger har man muligheten til å sende inn en kladdesøknad til en saksbehandler. Dette er ressurser som burde brukes for hva det er verdt. Det er viktig å huske på at de som jobber med dette ønsker å dele ut penger. Ordningene er der for å støtte gode tiltak i samfunnet. Og så er det vår jobb å levere inn en så god søknad at de kan gi oss disse pengene.

Speiderhytta til Rælingen har fått ny ovn med penger fra Statskogmillionen. Foto: Privat

RÆLINGEN KFUK-KFUM-SPEIDERE PÅ ROMERIKE FIKK 10 000,- TIL HYTTEOVN FRA STATSKOGMILLIONEN.

– **VI FIKK PENGENE** fra Statskog i oktober, forteller gruppeleder Øystein Molander. – Men siden vi var avhengige av å frakte ovnen med snøscooter, venter vi til vinteren med å kjøpe ovnen og kjøre den opp til hytta.

Speiderhytta det er snakk om er en 50 år gammel laftet tømmerhytte, som ligger ved inngangen til Ramstadslottet naturreservat i Østmarka. Den brukes som overnattingshytte for speidere, i tillegg til andre barne- og ungdomsgrupper.

– Hytta har en hovedpeis, men det var vedovnen på kjøkkenet som ble byttet ut. Den gamle var sprukket, og vi erstattet den derfor med en ny Jøtul-modell, forklarer Øystein. – Det vi trengte penger til, en ny hytteovn, var midt i blinken for formålet til Statskogmillionen. Og for speiderne, og de andre gruppene, betyr det at hytta er mye bedre å bruke nå som begge ovnene fungerer.

TVERVED KFUK-KFUM-SPEIDERE I TØNSBERG FIKK 59 000,- TIL GAPAHUK FRA SPAREBANKSTIFTELSEN.

– **SPEIDERGRUPPEN VÅR** har et eget speiderhus, forteller gruppeleder Thomas Roberg-Askim. – Men vi er nesten alltid ute og holder på med hugging og spikking, brenning av bål, pionering og andre speideraktiviteter.

Og det var sånn ideen om gapahuk først oppstod. – Vi tenkte at en sånn plass utenfor speiderhuset hadde vært perfekt for de dagene hvor været er litt for mye. De dagene hvor det regner sidelengs eller snør som mest, sier Thomas. – Da er det jo perfekt å sitte inne i en tørr gapahuk med et knitrende bål å varme seg på.

Pengene til gapahuk er innvilget. Og de vet også hvordan den skal se ut. Under et patruljeførerkurs i fjor brukte gruppen gapahuken til Slagen Løypelag. – Og den er perfekt for vårt formål, forteller Thomas. – Planen er å begynne med byggingen i løpet av våren.

Speidere fra Tverved tester gapahuken til Slagen Løypelag som er inspirasjon til gapahuken de selv skal i gang med å bygge. Foto: Privat

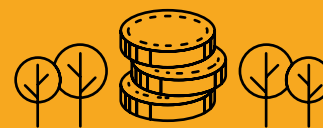
Sjøspeidere i Engøyholmen har fått støtte til å kjøpe enda flere joller. På bildet seiler speidere utenfor Midtholmen i Stavanger. Foto: Peach Norman Owen

ENGØYHOLMEN KFUK-KFUM-SPEIDERE I STAVANGER FIKK 282 750,- TIL BÅTER FRA INGE STEENSLANDS STIFTELSE.

– **VI HAR FÅTT** penger til fem Walker Bay joller og fem optimistjoller, forteller gruppeleder Aksel Tidemand Onarheim. – Jollene skal brukes til nytt speiderarbeid. Fra før har vi kun hatt tilbud til stifinnere og vandrere, femte til tiende klasse. Men i januar i fjor startet vi opp med tilbud også for oppdagere, første til fjerde klasse.

Engøyholmen KFUK-KFUM-speidere ble startet i 1995. Og de vokser. Som sjøspeidere er de avhengige av mye dyrt utstyr. De trenger alt det som landspeidere også trenger; telt, primus, og så videre. Men i tillegg trenger de båter, og alt det medfører av utstyr.

– Vi bruker mye tid på å søke støtte. Vi planlegger godt, og ser hvilke behov vi har frem i tid. Per dags dato har vi ni prosjekter på gang, og vi har fått innvilget støtte for fem av dem, sier Aksel. – De nye jollene er bestilt, og når de kommer i april, vil vi ha 30 båter.

STØTTEORDNINGER

- Mange speidergrupper har fått støtte fra Sparebankstiftelsen. På sparebankstiftelsen.no kan du se hva andre har fått penger til, og kanskje hente inspirasjon til egne prosjekter. Det kan også være nyttig å se på hvilke beløp som deles ut, for å legge seg på en realistisk linje i søknaden.
- Under menyen materiell på kmspeider.no finnes en oversikt over eksterne støtteordninger som kan være særlig relevante for speidere, som for eksempel Gjensidigestiftelsen, K-stud og Statskogmillionen.
- Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) styrer Frifond barn og unge, som speidergrupper får støtte fra gjennom forbundet. Men LNU har flere støtteordninger som gruppene kan søke direkte på. Les mer om dem på Inu.no/stotteordninger.
- Kommunene tilbyr ulike tilskuddsordninger. Her er det lurt å gå inn på hjemkommunens nettside, og sjekke om det eksisterer støtteordninger som passer for speidergruppens prosjekt. tilskuddsportalen.no kan være et nyttig verktøy, men siden krever innlogging.
- Legathåndboken har samlet over 2 000 stipender, og den digitale versjonen kan leses på legathandboken.no. Her kan man finne legater man kanskje ikke visste om, spesifikt knyttet til tema og/eller sted for prosjektet.
- Det kan være lurt å registrere speidergruppen i Frivillighetsregisteret i Brønnøysundregistrene. Da kan man få penger gjennom Grasrotandelen. Man får også et organisasjonsnummer, som kan være en fordel når man søker om støtte.

> LANDS- STYRET HAR ORDET

EN SPEIDER TAR ANSVAR OG VISER VEI!

DET ER VÅR, nesten sommer. Siden forrige Lederforum er det gjennomført Landsting, og vi har satt ny retning for de neste årene. Vi vil gå foran og bety en forskjell – både for mennesker nær oss og for verden rundt oss. Vi vil jobbe med klima- og miljøspørsmål. Vi vil jobbe mot utenforskap. Vi vil slippe nye inn. Vi vil være tydeligere ut.

DISKUSJONENE PÅ Landsting handler både om hva vi vil gjøre, og om hvordan vi får det til. Det samme kjenner vi igjen fra de gode leirbålsamtalene. Hvordan skaper vi identitet og felleskap uten å forutsette at alle skal bli like? Hvordan skaper vi rom for å utforske forskjeller og vokse videre – både i møter med andre når

vi går ut, og når vi får med oss andre inn som kan andre ting og har andre meninger enn oss selv? Hvordan bygger og støtter vi våre frivillige slik at landsleir og andre arrangementer blir en best mulig opplevelse for både speidere, ledere og stab? Hvordan kan vi gjøre en forskjell?

VI VIL VÆRE tydelige på hva vi står for og hva vi bygger speiderarbeidet vårt på. Vi vil ha mot til å møte det som er annerledes, og til å bruke uenigheter og forskjeller til å utfordre oss selv og hverandre. Vi vil skape trygge felleskap og rom for mestring og samarbeid. Vi vil forandre verden!

PATROLJENE, gruppene, kretsene, utvalgene, lederfellesskapene – alle

sammen har et ansvar. Så gå ut! Inviter inn! Utfordre deg selv. Og gi plass til de som fortsatt er på reise. Vårt arbeid, og vår innsats betyr en forskjell – for oss selv, for de nær oss og for verden rundt oss. Det er et fellesprosjekt. Og rundt våre leirbål er det plass til alle!

*Speiderhilsen
Gunvor, landssjef, og
Thor Andreas, viselandssjef*

> GENERAL- SEKRETÆRENS HJØRNE

TYDELIGE RETNINGSVALG

LANDSTING 2019 er over, og vi kan se tilbake på en helg med mange gode og viktige diskusjoner og stort engasjement. Sammen har landstinget staket ut veien videre for organisasjonen, og det er mange av oss som både har blitt inspirert og fått kjenne på entusiasme over retningsvalget, og hva vi sammen ønsker å få til i årene som kommer.

LANDSTINGET HAR gitt tydelig beskjed – både om hva de ønsker av en ny inntektsaksjon, hvordan vi kan jobbe bedre for å sikre et overskudd for landsleiren, og ikke minst var det tydelige tilbakemeldinger på utkastet til ny strategi for 2020–2025.

JEG ER GLAD FOR at strategien, med forslag til ny visjon og nye fokusområder har blitt tatt godt imot. Tilbakemeldingene sier at den opplevs gjennomarbeidet og relevant,

og at de foreslåtte fokusområdene Vi betyr en forskjell for andre, Vi er åpne og inkluderende og Vi rekrutterer og utvikler flere gode ledere, er riktige og viktige for at vi skal nå de målene vi har satt oss. Det har også vært stor oppslutning om den nye visjonen: Rundt våre leirbål er det plass til alle!

MEN LANDSTINGET var også tydelige på at kampen for et bedre klima ikke kom godt nok fram, noe som medførte et vedtak om at dette skulle tydeliggjøres i den endelige utformingen av strategien. Her var flere kretser, og ikke minst de yngste delegatene på barrikadene. Patruljeførertingets delegater var toneangivende både i diskusjonene om ny strategi, og på andre saker fra talerstolen.

DEBATTEN PÅ landsting indikerer også at det i perioden fremover vil

komme en debatt internt i organisasjonen om hvordan vi skal forholde oss til at vi har åpent medlemskap der alle er velkomne, og samtidig et speiderløfte som avlegges av alle speidere. Hvordan kan vi være en tydelig kristen organisasjon og samtidig åpen for alle som har lyst? Hvordan tar vi imot nye som vil være med i speideren, enten de er barn eller voksne? Hvordan kan vi som speidere, ledere og organisasjon bety en forskjell for andre? Og hvordan kan vi rekruttere og utvikle nok gode ledere? Dette er viktige spørsmål som jeg gleder meg til vi sammen skal finne gode svar på. Takk for alle gode bidrag og innspill som har kommet til strategien så langt – det er nå det begynner!

*Speiderhilsen,
Svein Olav, generalsekretær*

> Svein Olav Ekvik,
generalsekretær //

TEKST > Aksel Tidemand Onarheim //

FOTO > Peach Norman Owen //

Aksel Tidemand Onarheim er gruppeleder for sjøspeiderne i Engøyholmen KFUK-KFUM-speidere.

VANN

Vi sjøspeidere har vann på alle kanter, vi seiler i det, bader, og leker oss. Vi holder til på en holme, Engøyholmen og Midtholmen. Vann er en kilde til både liv og lek. I Norge er vi bortskjemte når det gjelder både salt- og ferskvann, vi har massevis av det, og det er rent og klart fremdeles. Når vi er på tur, kan vi drikke vann rett fra bekken i fjellet. I mange andre land er det både lite vann, og det er ikke sikkert det er rent. Og vi vet at vann er en livsnødvendighet.

På Midtholmen, vår speiderholme, var også vann verdifullt i den tiden det bodde folk der. Det var tre brønner, en med brakkvann til vask, en med greit vann til dyrene, og øverst på holmen en med godt vann til drikke og mat. Men drikkevannsbrønnen kunne gå tom i tørkeperioder om sommeren, og da måtte de ro til byen for å skaffe seg vann. Både tønner og båt ble fylt til randen, tønnene til drikkevann, vannet i båten til dyrene. Det var nok et strevsomt og karrig liv, på mange måter.

En brønn på Jesu tid var verdifull, den betydde liv, bokstavelig talt! Vann var til å drikke, til å vaske seg i, og det var vann til dyrene. Vann var utrolig verdifullt og livsnødvendig, og er det i aller høyeste grad fremdeles. Uten vann så dør vi.

Men den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. For det vannet jeg vil gi, blir i ham en kilde med vann som veller fram og gir evig liv (Joh 4,14).

«Jeg er livets vann», har Jesus også sagt til oss. Og når vi ser hvor verdifullt vann er, da blir det bildet enda mer forståelig: Vann betyr bokstavelig talt liv, muligheter, liv med Jesus.

Så når du er tørst og bøyer deg ned, tar en kopp vann fra bekken og drikker: Jesus er kilden til et levende liv. Når vi er tørst på: trøst, rettferdighet, tilhørighet, felleskap, egenverdi, oppreising, kjærlighet. Jesus er vår kilde til liv, glede og felleskap med hverandre. Jesus er for oss det ankerfeste som gjør at vi ikke taper motet i opprørt hav. Jesus kan vi alltid ha med oss, han tar ikke plass i sekken, for ham kan vi ha med i hjertet vårt.

VI BER FOR

- Sommerens arrangementer og leirer.
- Nye kretsledere og styremedlemmer valgt på kretsens årsmøter og landsting.
- Det nye landsstyret som ble valgt på landsting.
- Buskerud, Finnmark, Haugaland og Hedmark og Oppland kretser.

VI TAKKER FOR

- Alle som har tatt på seg nye verv og oppgaver i det nye året.
- Et godt landsting med gode diskusjoner.
- At alle påsekursene gikk bra med mange fornøyde deltakere.

ROVERLANDSLEIR 2019

29. juni – 6. juli er det tid for årets roverlandsleir: *Skarru verra med å bade*. Stikkordet for årets leir er vann, og i løpet av uken vil det bli badeleker, vannsklier, nattbad, og selvfølgelig et skikkelig beachparty. I tillegg vil de som vil få prøvd seg i turneringer på land. Om du kombinerer dette med idyll, kro og sosialisering i sola så får du en roverlandsleir uten like. Meld deg på i dag og sikre deg plass på sommerens rover-happening! Roverlandsleiren er på Ulfbakken i Larvik, og du kommer deg dit med bil, sykkel, buss, tog eller å fly til Gardermoen eller Torp og ta tog derifra. Les mer på roverleir.no.

Foto: Lars Røraas

Foto: Lars Røraas

ROVERFEMKAMP 2019

Årets roverfemkamp blir arrangert av roverlaget Supergluntane 20.–22. september og tar plass i i fjellene mellom Ørsta og Volda. I de flotte Sunnmørsalpene skal rovere fra hele landet testes i orientering, hinderløype, teori og hemmelig oppgave, så dette blir en fantastisk femkamp! I tillegg til femkampen arrangeres det sosialt program for de som vil være med uten å kjempe i konkurransen, så her er det noe for enhver smak. Du kommer deg til Volda med fly, buss eller bil. Arrangementet er for rovere født i '03 til og med 25 år. Påmelding innen 8. september. Les mer på kmspeider.no.

ROVEREKSPERT

– EIN PRESTISJETUNG TITTEL

Roverekspert er ein fantastisk moglegheit for oss i Bore Roverlag ettersom me likar det lille ekstra. Den siste sesongen har me arbeida hardt for å innfri dei tøffe krava til Roverekspert. Kva er eigentleg Roverekspert, og kvifor lengtar me så etter å få denne tittelen?

TEKST > Linn S. Johansen og Lisa Byberg //
FOTO > @thescoutingsquad/Bore roverlag //

**HAR DU LYST Å
BLI ROVEREKSPERT?
LES MEIR OM KRAVA PÅ
KMSPEIDER.NO/ROVER.**

ROVEREKSPERT ER eit opplegg som er meint for å motivere, og for å gje ivrige roverar noko å strekkje seg etter. For å bli roverekspert må ein kjenne til KFUK-KFUM-speidarane sitt roverprogram og roverarrangement. I tillegg blir ein godt kjend med forbundet sine fem verdjar ettersom krava for å bli roverekspert er strukturert etter desse. Dei er kristen tru, fellesskap, personleg utvikling, friluftsliv og samfunnsengasjement.

40 TIMAR FRIVILLIG ARBEID

Mot slutten av prosjektet må ein og utføre ei roverekspertoppgåve som må innehalde minst 40 timar frivillig arbeid. Ein må skrive ein rapport om prosjektgjennomføringa som må bli godkjend av rovernemnda. Rydding i speidarskogen og på Thu gamle skule, samt nattevakt på Jærhagen var noko av dugnadsarbeidet vårt.

Bore Roverlag er den eldste gruppa av Bore-speidarar og me består av 17 medlemmer der dei yngste no går første året på vidaregåande. Me likar tur i skog og mark, men heimekos er også bra. Tur i kano og kajakk har og vist seg å falle i smak hjå oss.

HØG KONSENTRASJONSEVNE

For å løyse dei ulike krava måtte me ha høg konsentrasjonsevne og halde ut gjennom tjukt

og tynt. Som nemnd ovanfor var det ulike oppgåver ein kunne velje mellom innanfor dei fem verdiane forbundet vektlegg. Det var litt individuelt kva oppgåver kvar enkelt valde å utføre, men noko som gjekk mykje igjen var å ta ulike speidarmerker. Me tok for eksempel Bibelmerket, Stop Poverty-merket og fugle- og fiskemerket der me blant anna måtte læra utsjånad på ulike artar. Det var og andre oppgåver som for eksempel å delta i planlegging av ein helgetur for yngre speidarar, delta på eit internasjonalt speidararrangement eller ha minst 25 overnattingar ute.

TO GULLKNAPPAR OG PERSONLEG UTVIKLING

Gjennom denne tida har me fått mykje tid ilag til å bli betre kjend og ha det kjekt i kvarandre sitt selskap, men me treffe og på mange utfordringar under utføringa av roverekspert. Spesielt utfordrande var det å finne tid i vår elles travle kvardag, samt det å ta inn mykje ny lærdom på kort tid. Men med samarbeid og pågangsmot kom me i mål. Utanom personleg utvikling og lærdom får me to gullknappar til å ha på roverklaffane som symboliserer at me har tatt roverekspertkrava. Dette er ein prestisjetung tittel som me er stolte av å bera.

FORBUNDSNYTT

GRUPPEKOMPASSET *Nytt evalueringsverktøy for speidergrupper!*

Forbundet utvikler i disse dager et nytt evalueringsverktøy i spillformat som skal sendes ut til alle gruppene høsten 2019. Ved å ta stilling til ulike påstander i de forskjellige kategoriene skal gruppene enkelt se hva som gjøres bra, og hva man kan gjøre enda bedre. Det vil være en ressursbank på nettsidene hvor man kan få hjelp til å jobbe med de ulike kategoriene.

Målet er at Gruppekompasset skal være en enkel og morsom måte å evaluere gruppens arbeid på, og at det skal kunne gjøres av gruppens ledere på en kort kveld. En prototype av gruppekompasset er sendt ut til noen speidergrupper for testing.

LEDIGE VERV

Vil du bruke engasjementet ditt til å gjøre speiding enda bedre? Det finnes mange muligheter for å engasjere seg. På kmspeider.no/ledigeverv finner du oversikt over ledige verv i KFUK-KFUM-speiderne.

Del speiderturen gjennom Google

Sammen med Norges speiderforbund samarbeider vi med Google Norge om å kartlegge stier i Norge med 360-kamera. Alle de flotte speiderstiene og veiene vi bruker i naturen skal vi nå kunne dele med verden gjennom Google! Ledere eller patruljeførere kan nå låne et 360-kamera, gå tur med speidere og dele deres favoritturer på kartløsningen Google Street View. Stiene legges også ut på siden speiderstier.no.

Speiderstier blir satt i gang nå i mai, og sammen skal mange speidere starte prosjektet med tur i fjellene i Bergen. Vi har faktisk fått låne et stort 360-kamera av Google, og i hele mai skal vi gå flere steder i Norge. Kanskje du vil være med å gå? Se om vi går i nærheten av deg på kmspeider.no/speidersti eller se side 14 og 15 i Speiderbladet. Ta kontakt med Katrine på katrine@kmspeider.no om din gruppe vil være med.

ROVERNEMNDA: Bakerst t.v Silje Voergaard Blindheim, Hannah Andersen, Nicolai Hillestad, Even N. Holmane Stangeland. Foran t.v Heidrun Sunde Stokke, Simmen Karoliussen (nestleder), Amalie Ulevik Bjerk (rovernemndsleder) og Magnus Rath Gullbrå. Foto: Lars Røraas

Ny rovernemnd

På roverkongressen i Asker i februar ble det valgt ny rovernemnd. Du kan følge rovernemnda og arbeidet deres på rover.kmspeider.no og på Facebook (søk etter rovernemnda).

Ny rovernemnd for perioden 2019–2020 består av Amalie Ulevik Bjerk (rovernemndsleder), Simmen Karoliussen (nestleder), Silje Voergaard Blindheim, Nicolai Hillestad, Heidrun Sunde Stokke, Magnus Rath Gullbrå. I tillegg er Even N. Holmane Stangeland og Hannah Andersen varaer. Vi gratulerer og ønsker rovernemnda lykke til med den viktige oppgaven de har med å lede arbeidet blant roverne i Norge.

Trygg på tur

I august vil alle grupper med vandrere få tilsendt førstehjelpskoffert, et veiledningshefte og små kort som kan brukes som en førstehjelpsmanual i miniatyr på tur. Det kan fungere som et oppslagsverk for noen av de vanligste skadene, men også som en hjelp og veiledning for patruljer som skal ta førstehjelpsmerkene «Grunnleggende førstehjelp» og «Førstehjelp vinter». Her finner du fagstoff, illustrasjoner, tips til instruksjoner og praktiske øvelser i førstehjelp. Pakken blir sendt til gruppeleder og kommer i midten av august. Vær beredt! Øv på førstehjelp! Førstehjelp er et viktig og bredt tema, og nå får dere ressurser og utstyr som kan være nyttig for opplæring i førstehjelp.

Flere kretser har klassesett med mini-annedukker som gruppa kan låne for å øve på hjerte- og lungeredning i gruppene. Hør med din krets eller kontakt forbundskontoret for å høre hvor nærmeste sett befinner seg, hvis dere vil bruke det til å arrangere en øvelse.

GRUPPELEDERTRIO: Speiderne i Finland har hatt suksess med å dele gruppelederansvaret på tre personer: gruppeleder, oppdragssjef og programsjef. Foto: Harald Undheim

GRUPPELEDERTRIOEN

- delt ansvar

I mange speidergrupper kjemper gruppelederen med de utallige oppgaver han eller hun har på sitt bord. Til å begynne med kan det være morsomt å holde i alle trådene, men etter en stund tar kreftene slutt. Slik skal det ikke være i speideren, speiding skal være gøy.

TEKST > Maya Hänninen, medlem i lederskapsnettverket i Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter //

FOTO > Harald Undheim //

I FINLAND DELTE MAN for noen år siden opp gruppeleders oppgaver på tre personer, for å gjøre vervet mer lærerikt og morsomt. Modellen er utviklet i samarbeid med speidergruppene, i og med at prosjektet har som mål å gjøre gruppene bedre. Det er viktig at gruppene har det bra, for det er jo der barn og unge speider.

GRUPPELEDEROPPGAVENE fordeles på tre personer: gruppelederen, oppdragssjefen og programsjefen. Med denne fordelingen blir gruppeledervervet mindre, samtidig som flere personer tar del i ansvaret. Mer ansvar er motiverende og det er lettere å gjøre ting sammen. Ledertrioen jobber med sine egne oppgaver, samtidig som de alltid har sine to medledere å spille ball med. Til sammen leder de speidergruppen og deler på ansvaret. På den måten blir ingen ensomme i sitt verv.

EN FIN TING med modellen i Finland er at alle de tre oppgavene har hver sin coach eller mentor som støtter. Gruppelederen har en utnevnt gruppeledercoach, oppdragssjefen har en oppdragscoach og programcoachen er der for programsjefen. Det finnes tre mentorer i krets. På denne måten får kretsene informasjon om hva som skjer i gruppene, samtidig som at kretsene kan spre viktig informasjon direkte til gruppene.

INDELINGEN HAR vært veldig vellykket og de fleste grupper har tatt i bruk den nye modellen. Kursing skjer regelmessig av både gruppeledertrioen og mentorene. Samarbeid over gruppegrensene er en viktig del av gruppestøtten. Man kan lære masse av andre i samme verv og med samme oppgaver.

LEDERTRIOEN

GRUPPELEDEREN

• LEDER GRUPPEN •

Gruppeledelsen fungerer smidig, det finnes penger, de som vil gjøre noe får ting å gjøre, det som behøver å bli gjort blir gjort. Gruppen får nye medlemmer, informasjonen flyter bra og alle vet hva som skjer.

OPPDAGSSJEFEN

• LEDER MENNESKENE •

Gruppens ledere har det bra, lederne har oppgaver og får kursing tilpasset oppgavene, lederne er motiverte, glade og ambisiøse.

PROGRAMSJEFEN

• LEDER VIRKELIGGJØRELSEN AV SPEIDERPROGRAMMET •

Lederne jobber for at alle aldersgrupper drives godt og at alle medlemmer får være med i en gruppe tilpasset sin alder.

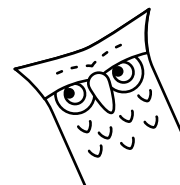
ERFARINGER FRA DIN GRUPPE?

Speiderne i Finland har brukt modellen *Gruppeledertrioen* for å skape gode speidergrupper der flere tar ansvar. Har speidergruppen din lyst å prøve på det samme? Eller har dere gode tips og erfaringer med andre tiltak dere har gjort for å forbedre arbeidet i gruppen? Ta kontakt med Magnus Heltne på forbundskontoret og fortell hva dere gjør på magnus@kmspeider.no. Magnus jobber som vekst- og organisasjonsutviklingskonsulent.

QUIZ

FRISK OPP DINE SPEIDERKUNNSKAPER MED LEDERFORUMS SPEIDERQUIZ!

Sitter kunnskapene du har tilegnet deg i speidertiden fremdeles i, eller har du huller som bør fylles? I hver utgave av Lederforum kan du teste dine kunnskaper i tre typiske speiderkategorier, samt fire ekspertnøtter. Hva blir ditt resultat?

TURMAT

1. Når ble sjokoladen Kvikk Lunsj produsert for første gang?
a) 1923 b) 1937 c) 1948
2. Nevn fire viktige ingredienser i pinnebrød.
3. Hvor dyp bør en kokegrop være?
4. Hvor lenge bør kjøtt tørkes før det er klart for å pakkes i sekken?

DYR

5. Hvilken type dyr er kaimaner?
6. I hvilken verdensdel finner du Flodsvin?
7. Hvilket kattedyr er det eneste som ikke kan trekke inn klørne sine?
8. Fleip eller fakta: Alle isbjørner er venstrehendte.

SPORTEGN

9. En sirkel med en runding inni. Hva betyr det?
10. Du finner et kryss, hva betyr det?
11. Du kommer over en pil. Hva betyr det?
12. Du finner en firkant med en pil. Inni firkanten ligger fire steiner. Hva betyr steinene?

EKSPERTNØTTER

13. Britisk speider og friskus kjent fra TV-programmet «Mann mot natur», som ikke er redd for å gi seg i kast med verken farer eller hva naturen måtte ha å by på av mat. Hva heter han?
14. I Norge finnes det noen hundre moskusfe på Dovrefjell og et tyvetalls på Ryøya i Troms. Hvilket land i verden har den største populasjonen av moskusfe?
15. Hvor mange grader celsius er det det absolutte nullpunkt på?
16. Hvor mange år feirer YMCA i år?

RESULTAT

- 1–5 RETTE:** Du bør nok lese Speiderhåndboka om igjen.
6–10 RETTE: Bra. Meld deg på Norsk Roland, så får du enda flere poeng neste gang!
11–14 RETTE: Du er en framtidig landssjef.
15–16 RETTE: Selv Lord Baden-Powell ville ha nikket anerkjennende.

Svar: 1) b, 2) Mel, vann, salt og gjær/bakpulver 3) 40-50 cm, 4) Minst ett døgn, 5) Reptil i slekt med krokodille, 6) Sør-Amerika, 7) Gepar, 8) Fakta, 9) Jeg har gått hjem, 10) Ikke gå denne veien, 11) Gå i pilens retning, 12) Gå fire skritt i pilens retning, 13) Bear Grylls, 14) Canada, 15) -273,15 °C, 16) 175 år.

VELKOMMEN: Ledere, rovere, assistenter og foresatte er invitert til Lederkonferanse 2019 på Lillehammer. Foto: Helene Moe Slinning

Vi utvikler fremtidens ledere

Velkommen til lederkonferansen 2019 der vi samler alle de fantastiske frivillige i KFUK-KFUM-speiderne! Alle rovere, ledere, assistenter og foresatte til speidere er invitert. På lederkonferansen vil det være mange nyttige kurs, spennende aktiviteter, tid til å fylle på med ny energi og inspirasjon, bli kjent med noen nye og lære seg mye nytt.

TEKST > Elise Irene Kjelling //

Lederkonferansen 2019 arrangeres 25. til 27. oktober på Scandic Lillehammer hotell som ligger idyllisk til ved Mesnaelva og skogen ovenfor Lillehammer sentrum. *Vi utvikler fremtidens ledere* er tema for konferansen.

VELG MELLOM KURS OG AKTIVITETER

Programmet vil bestå av flere kurs og aktiviteter du kan velge mellom. Kursene vil handle om hvordan vi tiltrekker oss og tydeliggjør behovet for ledere i speidergruppa, tenker fremover og planlegger rekruttering og gruppas behov. Det vil også være grunnleggende økter som er beregnet for nye ledere, og egne kurs for gruppeledere, kretsledere og kretsleirsjefer. Rovernemnda vil ha roverkontaktsamling og ledertreningsutvalget skal samle alle kursholdere i forbundet. Her er det noe for alle.

KLATRING, VELVÆRE ELLER MUSEUMSTUR

På lørdag vil det være mulig å velge en av flere friluftaktiviteter som klatring, buldring og slakkline, curling, topptur til Balbergkampen, guidet omvisning på friluftsmuseet Maihaugen, gåtur Mesnaelva på langs, høydepark i Hunderfossen, ribsafari på Mjøsa og Norges Olympiske Museum. I tillegg til dette kan du senke skuldrene i bassenget og velværeavdelingen på hotellet. Det vil også være en primitiv camp i skogen på utsiden av hotellet med kurs i primitivt friluftsliv og mulighet for å overnatte ute.

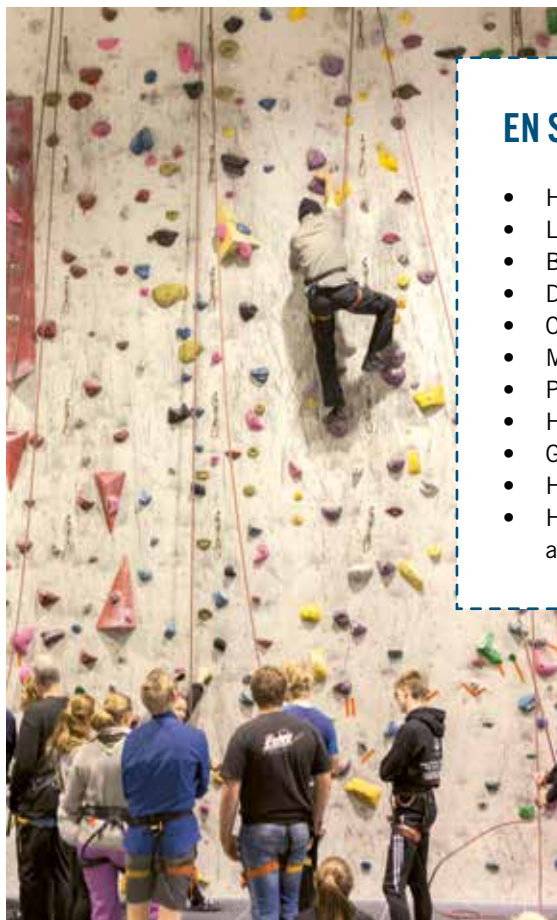
HUSK FINSTASEN: På lørdag kler vi oss opp til festmiddag. Foto: Håkon Kristoffersen

SOV PÅ HOTELL ELLER I TELT

Du kan velge mellom å sove i telt eller på hotellet. Prisene for lederkonferansen er 2 300,- for overnatting i telt, 2 800,- for dobbeltrom og tremannsrom. Det er også mulighet for enkeltrom mot et tillegg i prisen. Det er mulig å søke Frifond-støtte for 50 % av deltakeravgiften og 50 % av reiseutgiftene.

PÅMELDING ÅPNER I JUNI

Bruk muligheten til å gi deg selv påfyll i et godt fellesskap med ledere fra hele Norge! Påmeldingen åpner 1. juni og stenger 8. september. Kursene og aktivitetene har begrenset antall plasser og påmeldingen skjer etter førstemann-til-mølla-prinsippet.

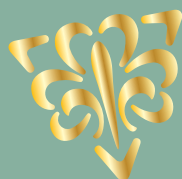
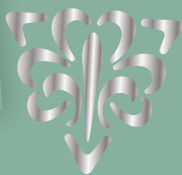
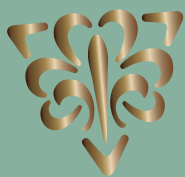

EN SMAKEBIT PÅ KURSENE

- Hvordan ta imot nye ledere
- Ledertrening i forbundet
- Bygge lederfellesskap
- Dialog og konflikthåndtering
- Coaching
- Mentorordninger
- Prosjektledelse og teamroller
- Hvordan evaluere
- Gi tilbakemeldinger til hverandre
- Hvordan gi nye utfordringer
- Hvordan beholde lederne vi allerede har

FRILUFTSAKTIVITETER: Klatring er en av flere spennende aktiviteter du kan velge mellom på konferansen. Foto: Håkon Kristoffersen

PRIMITIV CAMP: Besøk primitiv camp i skogen utenfor hotellet under konferansen. Foto: Helene Moe Slinning

HJELP!

JEG SKAL HJELPE SPEIDERNE Å GJENNOMFØRE ET KRAV I

GRADSPROGRAMMET, HVA GJØR JEG?

Vandrerprogrammet har fire grader: aspirant, bronse, sølv og gull. Gradsprogrammet skal sikre at vandrerne får nye utfordringer og hele tiden lærer nye ting. Noen krav i gradsprogrammet er lette å gjennomføre, mens andre er vanskeligere og krever mer fantasi for å gjøre ting morsomme.

I aktivitetsbanken på kmspeider.no finnes det over 1000 aktiviteter, leker og ressurser. Nå har vi samlet aktiviteter som hører til hvert punkt i gradsprogrammet for å gjøre det lettere for vandrere og ledere å gjennomføre kravene i gradsprogrammet. Her viser vi noen forslag, hele heftet med forslag til aktiviteter til hvert krav finner du på kmspeider.no.

TEKST > Emma Bodman //

Foto: Lars Røyras

ASPIRANT

Kjenne merkene på speiderskjorten

Alternativ 1: Arranger en moteoppvisning med speiderskjorter og skjerf.

Alternativ 2: Heng opp en speiderskjorte på veggen og lek «Sett halen på grisen» med forskjellige merker.

Bli introdusert for patruljesystemet

Alternativ 1: Gjennomfør en samarbeidsøvelse først alene og deretter i patrulje. Forflytt f.eks. vann fra en bøtte til en annen. Hva er forskjellen?

Alternativ 2: Lag en lett hinderløype. Be alle patruljemedlemmene gjennomføre løypen med skjerf for øyene, mens patruljeføreren forklarer veien.

Kunne båtmannsknop og flaggstikk

Alternativ 1: Bruk et stort tau som hele patruljen kan holde i. Knyt knutene sammen. Det er ikke lov å slippe tauet underveis.

Alternativ 2: Knyt knutene f.eks. bak ryggen, på et bein, med en hånd, mens man hopper.

Foto: Kristin Elkanger

BRONSE

Foto: Harald Undheim

SØLV

Foto: Magnus Jensen Stokke

GULL

Kunne «Vår far»

Alternativ 1: Øv Vår far på tegnspråk

Alternativ 2: Stå i en sirkel og si Vår far. Kan dere si den slik at hver speider sier et ord og så sier neste ordet etter?

Vet hvilke fire verdensorganisasjoner forbundet er med i, og hvordan logoene til disse ser ut.

Alternativ 1: Tegn logoene til verdensforbundene i snøen. Bruk vann med matfarge i en ketchupflaske.

Alternativ 2: Ha en kviss om innholdet i hver logo til verdensorganisasjonene.

Patruljeoppgave sølv

Sammen med patruljen lage og gjennomføre en egen oppgave, for eksempel en spesiell tur eller et emne dere vil lære mer om.

Tips til prosjekt og turer: Søppelplukkertur, strandryddetur, lag en kampanje mot mobbing, arranger en klesbyttedag, besøke en bedrift som driver med noe spennende, besøke avfallssorteringsanlegg, arranger nabolagsmiddag, lage teaterforestilling for barn, planlegg og gjennomføre et oppdager- eller stifinnermøte.

Kunne den apostoliske trosbekjennelse utenat

Alternativ 1: Lag en visuell framstilling av trosbekjennelsen, for eksempel gjennom drama, film, maling eller lego.

Alternativ 2: Klipp ut alle ordene i trosbekjennelsen på papirlapper. Gi en bunke med alle ordene til hver patrulje. Hvilken patrulje lykkes med å plassere ordene riktig først?

Kjenne til barn og unges mulighet til påvirkning på politiske avgjørelser lokalt og regionalt

Alternativ 1: Arranger et møte sammen med det lokale ungdomsrådet.

Alternativ 2: Arranger et valg i troppen. Del dere inn i partier. Velg innen partiene hvilket aktivitetsmerke dere ønsker å ta. Arranger debatt der en leder for hvert «parti» diskuterer hvorfor en skal velge deres respektive aktivitetsmerke. Arranger valg med stemmesedler. Les opp valget resultatet.

Gullgradsturen

På Gullgradsturen skal det deles ut «spesielle oppgaver». Som leder kan du ta kontakt med forbundskontoret for å få ferdige oppgaver som kan deles ut.

Finn flere tips i heftet «Gradsprogrammet – tips og aktiviteter til gjennomføring».

MITT SORIA MORIA

Da jeg var barn, var jeg lei meg for at jeg ikke hadde bodd i Ørsta, noe resten av familien hadde, før jeg var født. Jeg så for meg et «Soria Moria», og ble veldig skuffa da Ørsta viste seg å være et vanlig sted. I voksen alder har jeg imidlertid erfart at Ørsta virkelig er et Soria Moria for fjellinteresserte. Å skulle velge sin favoritt blant Sunnmørsalpene er nesten vondt, men jeg har til slutt landet på turen til Hallehornet (913 moh) og Middagshornet (1091 moh).

TEKST OG FOTO > Liv Osnes
Dalbakken //

VI ER ALTSÅ PÅ SUNNMØRE, hvor jeg har bodd delvis i oppveksten, og nå de siste atten årene. Endeløse dager med regn og storm tilgis og glemmes når sola plutselig skinner, og det er tid for tur. Turen til Hallehornet og Middagshornet starter innerst i Romedalen, som er en opplevelse i seg selv. Vi passerer idylliske setrer og selve majestetet Kolåstinden, før vi når Steinstøylen, som er utgangspunktet for den ganske bratte starten opp mot Brillvatnet.

OPP FRA BRILLEVATNET går vi videre oppover en brei rygg til vi kommer ut på første mål: Hallehornet. Dette fjellet har fått navnet sitt fordi det «haller» framover, sett fra Romedalen. Men ingen fare, selv om det er stupbratt på ene sida, er det god plass på toppen. Fra Hallehornet ser vi nå det egentlige målet: Middagshornet.

KAN DET VÆRE MULIG å komme seg oppover den kvasse eggen? Mang en gang har fjellstiene her i området sett komplett

uframkommelige ut for meg. Men det rare er at veien bokstavelig talt blir til mens man går. Det blir en lekse i selve livet å bestige slike fjell: Det som ser så uframkommelig ut, viser seg å være mulig, bare man tar steg for steg. I enkelte partier stuper riktignok fjellveggen loddrett ned. Men de aller fleste stedene på turen kan man holde seg på god avstand fra de bratteste partiene, og de fleste klarer denne turen.

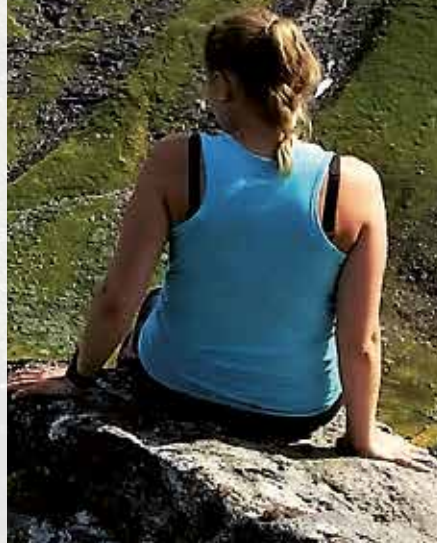
SÅ ER VI OPPE. Fra toppen ser vi utover til Ålesund og mot hjemstedet mitt, Ulsteinvik. Vi ser mot kvasse Vassdalstind, vi ser skifjellet Kolåstinden, og kanskje ser vi Slogen langt der inne i Hjørundfjorden. Men det aller beste med utsikten fra Middagshornet er at vi ser rett inn i Sunnmøres creme de la creme: Molladalen, med alle sine tagger og tindena. En kan lure på hvilke krefter som har vært i sving for å forme dette landskapet. Jeg tenker på hva Forkynneren sier i kapittel 2, vers 12 og 14:

CREME DE LA CREME: Utsikt fra Middagshornet mot tinderekka i Molladalen, et eldorado for klatrere. Vi ser fra venstre Jønshornet, Randers og Mohns topp.

RIA

*Alt skapte han vakkert,
hver ting til sin tid.
Ja, alle tider har han lagt
i menneskenes hjerte.
Likevel kan ikke mennesket fatte
det Gud har gjort
fra begynnelse til slutt.
Jeg skjønnte at alt Gud gjør,
står gjennom alle tider.*

DET ER MINDRE PLESS her enn på Hallehornet, men det går likevel godt an å ta av skoene, legge seg bakover og kjenne at fjellet er helsebot. Kaffen er varm og dagen likeså. Men ned må vi, og det krever også sin kvinne og mann å komme seg ned disse høydemeterne. Den siste etappen kjennes godt i knærne. Når vi til slutt kommer ned i Romedalen, roper kroppen etter et bad. Elva holder frisk temperatur, men når vi legger oss ned i det iskalde vannet og kjenner hvordan all svette forsvinner, ja da kjenner vi at vi lever. Takk til Sunnmøre og Ørsta enda en gang. Vi drar hjem i takknemlighet.

1 STARTEN: På vei inn Romedalen, og herlighetene begynner å åpenbare seg. Til høyre for den røde hytta ser vi så vidt Middagshornet.

2 UTSYN: Fotografering på Hallehornet før vi går litt nedover og tar fatt på den tilsynelatende umulige eggen mot Middagshornet, som vi ser bak.

3 HALLEHORNET: Bratt stigning på starten av turen, opp fra Steinstøylen.

**MITT
FJELL**

Liv Osnes Dalbakken utfordrer Torgrim Grimstad i Nordstrand KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

Foto: Peach Norman Owen

Turledelse kano

Bli en tryggere og bedre leder og turplanlegger!

Du vil få praktiske arbeidsverktøy, og konkrete tips til gøyale aktiviteter i og rundt kano. Turledelse Kano er for alle som ønsker å lære mer om kanopadling og om å ta med andre på tur. Bli med på et praktisk lederkurs der du vil få mange gode opplevelser i flott natur i Nord-Norge.

Rovere og ledere

8.–11.august

Vatnvatne, Bodø

**1500 kr. 50 %
Frifondstøtte og
reisestøtte**

**Påmeldings-
frist 22.mai**

På Bar Bakke

Det er det perfekte kurs for deg som er glad i friluft og er en erfaren speiderleder, men ønsker inspirasjon og nye perspektiv! Det vil være fokus på primitive ferdigheter, å greie seg med lite og å leve i en form for balanse med omgivelsene. Målet er at den enkelte deltaker skal oppleve mestring og undring i møte med skaperverket. Kurset er utviklet over lang tid og er grundig bygget opp. Det holdes av en meget erfaren og dedikert stab.

**Rovere og ledere
18 år og eldre**

19.–22.september

Rakkestad, Østfold

**1 100 kr. 50 %
Frifondstøtte og
reisestøtte**

**Påmeldingsfrist
1.september**

KURS OG ARRANGEMENTER SOMMER OG HØST 2019

30.5–2.6. BANEVOKTERSAMLING

Nordtangen. Rovere og ledere. Påmelding innen 28. mai. Gratis!

7.–10.6 KURS I LEIRTEKNIKK (KILT)

Nordtangen. Født i '06–'03. Påmelding innen 22. mai. Pris: 1300 kr

14.–16.6 NM I SPEIDING

Skien. Patruljene kvalifiserer seg i kretsene. Mer informasjon: nmispeiding.no. Født i '09–'02.

22.–29.6 NORSK ROLAND 133

Horve 2, Sandnes. Født i '05–'03. Påmelding innen 22. mai. Pris: 2500 kr.

23.–28.6 NORDTANGENSOMMER

Nordtangen. For alle. Påmelding utløpt. Pris: 2000 kr.

29.6–6.7 ROVERLANDSLEIR

Vestfold. Født i '03–'94. Påmelding utløpt. Pris: 2100 kr.

22.7–2.8 WORLD SCOUT JAMBOREE

Nord-Amerika. Påmeldingsfristen er ute.

3.–10.8 NORSK ROLAND 134

Nordtangen. Født i '05–'03. Påmelding innen 22. mai. Pris: 2500 kr.

8.–11.8 TURLEDELSE KANO

Bodø. Rovere og ledere. Påmelding innen 22. mai. Pris: 1500 kr.

13.–15.9 BANEVOKTERSAMLING

Nordtangen. Rovere og ledere. Påmelding innen 12.september. Gratis!

15.9 GLOBALAKSJONEN 2019–2020 STARTER

Vår solidaritetsaksjon.

19.–22.9 PÅ BAR BAKKE

Rakkestad, Østfold. Ledere over 18 år. Påmelding innen 1.september. Pris: 1100 kr.

20.–22.9 TRÅKK MED HEMMELIG OPPDRAG

Lokalt. Dra på tur med patruljen. Merker selges i Speiderbutikken.

20.–22.9 ROVERFEMKAMP

Sunnmørsalpene. Født i '03–'94. Påmelding innen 8. september.

27.–29.9 PEFFTIVAL 113

Nordtangen. Født i '04–'06. Påmelding innen 26. august. Pris: 600 kr.

Se også arrangementskalenderen på kmspeider.no.